

กรณี เครื่องบดย่อยตั้งแขนลูกจ้างเข้าเครื่องเสียชีวิต

๑. ข้อมูลสถานประกอบกิจการ/นายจ้าง

๑.๑ ชื่อสถานประกอบกิจการ : นาย ส

ประกอบกิจการ : รับซื้อพืชผลทางการเกษตร

ที่ตั้ง : ตำบลมะขูนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

สถานที่เกิดเหตุ : ลานรับซื้อพืชผลทางการเกษตร ตั้งอยู่ ตำบลทุ่งสะโตก อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

๑.๒ มีจำนวนลูกจ้างรวม ๒ คน ชาย ๑ คน หญิง ๑ คน
แบ่งเป็นลูกจ้างรายเดือน จำนวน - คน ลูกจ้างรายวัน จำนวน ๒ คน

ลูกจ้างต่างชาติ มี ไม่มี

(กรณีมีลูกจ้างต่างชาติ)

สัญชาติ.....เมียนมา.....จำนวนรวม.....๒.....คน ชาย.....๑.....คน หญิง.....๑.....คน

๑.๓ กำหนดวันทำงานของลูกจ้าง.....๖.....วันต่อสัปดาห์ คือ.....จันทร์ - เสาร์.....

มีวันหยุดประจำสัปดาห์.....๑.....วัน คือ.....วันอาทิตย์.....

ทำงาน.....๑.....กะ ตั้งแต่เวลา.....๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น.....เวลาพัก.....๑.....ชั่วโมง คือ.....๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น.....

มีการทำงานล่วงเวลา.....-.....วันต่อสัปดาห์ วันละ.....-.....ชั่วโมง

๑.๔ สถิติการประสบอันตรายจากการทำงานของลูกจ้าง (กรณีร้ายแรง).....-.....

๒. ข้อมูลทั่วไป/รายละเอียดและลำดับเหตุการณ์การเกิดอุบัติเหตุ

๒.๑ ข้อมูลทั่วไปและสภาพแวดล้อมของสถานที่เกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน (เช่น สภาพอาคารหรือสิ่งแวดล้อม/เครื่องจักร/ระบบ/การจัดการ/กระบวนการผลิต/ชนิดวัสดุหรือวัตถุดิบ/หรืออื่น ๆ)

- สภาพอาคารหรือสิ่งแวดล้อม

สภาพพื้นที่เกิดเหตุ เป็นลานพื้นคอนกรีต ใช้สำหรับเป็นจุดรับซื้อพืชผลทางการเกษตร และใช้ตากผลผลิตทางการเกษตร จุดที่เกิดเหตุเป็นบริเวณลานพื้นคอนกรีต ด้านในสุด โดยเมื่อหันหน้าเข้าประตูทางเข้า

ด้านซ้ายเป็นอาคารชั้นเดียว ใช้สำหรับเป็นที่พักอาศัยของนายจ้างและใช้เป็นสถานที่ติดต่อรับซื้อพืชผลทางการเกษตร ถัดไปเป็นอาคารโล่ง มีหลังคายกสูง สำหรับรับซื้อพืชผลทางการเกษตร จำนวน ๒ หลัง ถัดไปเป็นบ้านพักคนงาน จำนวน ๑ หลัง

ด้านขวาเป็นสวนลำไย

ด้านหลังเป็นพื้นที่ใช้สำหรับเลี้ยงวัว มีรั้วล้อมรอบ

รูปภาพที่ ๑ บริเวณพื้นที่ของสถานที่เกิดเหตุ

- เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ (จำนวน ชนิด ประเภท กลไกการทำงาน ขั้นตอนการทำงาน ข้อมูลการตรวจสอบ บำรุงรักษา ฯลฯ) : รถแทรกเตอร์ ๑ คัน พร้อมอุปกรณ์เสริม ได้แก่ เครื่องปลูก เครื่องบดย่อย พร้อมสาลี่พวงท้าย เครื่องเก็บเกี่ยว ซึ่งอุปกรณ์เสริมดังกล่าวต้องมีการต่อพ่วงกับเพลลาของรถแทรกเตอร์จึงจะสามารถใช้งานได้

- ระบบ / การจัดการ : -
- กระบวนการผลิต (อธิบายพร้อมแผนภาพประกอบ) : -
- ชนิดของวัสดุ / ชนิดของวัตถุดิบ :
- อื่น ๆ :

รูปภาพที่ ๓ เครื่องบดย่อยที่เกิดเหตุ

รูปภาพที่ ๔ รถแทรกเตอร์คันที่เกิดเหตุ

รูปภาพที่ ๕ เพลลาของรถแทรกเตอร์ที่นำเครื่องบดย่อยมาต่อพ่วง

๒.๒ รายละเอียด/ลำดับเหตุการณ์ (เรียงลำดับเหตุการณ์)

วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เวลาประมาณ ๐๙.๔๐ น. ได้เกิดอุบัติเหตุลูกจ้างถูกเครื่องบดย่อยดึงแขนเข้าเครื่องเสียชีวิตจำนวน ๑ ราย คือ นาย ข อายุ ๓๕ ปี สัญชาติเมียนมา เป็นเพื่อนของนาย เช่ ซึ่งเป็นลูกจ้างของนาย ส โดยนาย เช่ ได้รับมอบหมายให้ทำงานเกี่ยวกับงานเกษตรและเลี้ยงสัตว์ และพักอาศัยอยู่ในสวนพรหมแก้วพืชผลฯ การเกษตร ตั้งอยู่ ต.ทุ่งสะโตก อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่

นาย เช่ ให้การว่า เมื่อช่วงเย็นของวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖ นาย ข ผู้เสียชีวิตได้มาเยี่ยมตนและขอพักค้างคืนที่บ้านพักซึ่งอยู่ในบริเวณสถานที่ทำงาน โดยมีการรับประทานอาหารเย็นและดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ด้วยกัน ต่อมาในช่วงเช้าของวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖ นาย ข ได้ดื่มสุราและขอติดตามตนเข้าไปทำงานด้วย ซึ่งในวันดังกล่าวตนได้รับมอบหมายให้บดย่อยเศษหญ้าเนเปียร์เพื่อใช้เป็นอาหารให้วัว โดยใช้เครื่องบดย่อยนำไปต่อพ่วงเข้ากับเพลลาของรถแทรกเตอร์ จากนั้นติดเครื่องยนต์รถแทรกเตอร์ทิ้งไว้เพื่อให้ฟันเฟืองของเครื่องบดย่อยหมุน และใช้มือหยิบหญ้าเนเปียร์ป้อนเข้าเครื่องบดย่อย ซึ่งนาย ข ได้ช่วยตนนำหญ้าเข้าเครื่อง แต่ขณะที่ตนหันหลังไปหยิบหญ้าและกำลังหันหน้ากลับมาทางเครื่องเพื่อจะนำหญ้าเข้าเครื่อง พบว่านาย ข กำลังถูกเครื่องบดย่อยดึงแขนข้างซ้ายเข้าไป ตนจึงรีบวิ่งไปดับเครื่องยนต์รถแทรกเตอร์ และแจ้งให้ผู้ที่อยู่ในบริเวณนั้นเข้าช่วยเหลือ แต่ไม่สามารถช่วยชีวิตไว้ได้

นาย ส ให้การว่า นาย ข เป็นเพื่อนของนาย เช่ ซึ่งได้มาขอทำงานเป็นลูกจ้าง แต่เนื่องจากนาย ข ไม่มีเอกสารแสดงตัวตนใด ๆ ตนจึงไม่รับเข้าทำงาน โดยขณะเกิดเหตุตนไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์ เนื่องจากในวันดังกล่าวได้ไปพักอาศัยที่บ้านอีกหลังหนึ่งในตำบลมะขุนหวาน และได้มอบหมายงานให้นาย เช่ บดหญ้าเนเปียร์ซึ่งปกติการบดหญ้าจะใช้เครื่องบดย่อยต่อพ่วงกับเพลลาของรถแทรกเตอร์และเคลื่อนที่ขนานไปพร้อมกับรถแทรกเตอร์ และจะนำไปใช้งานเฉพาะในไร่นั้น

ก่อนวันเกิดเหตุ นาย ส ได้ซื้อหญ้าเนเปียร์มาเพื่อจะนำมาเพาะปลูก โดยการปลูกจะใช้เฉพาะส่วนของลำต้น จึงตัดส่วนปลายของหญ้าออก ด้วยความเสียดายจึงได้มอบหมายให้นาย เช่ นำส่วนปลายของหญ้าไปบดเพื่อจะใช้เป็นอาหารเลี้ยงวัว โดยการใช้งานเครื่องบดย่อยในลักษณะนี้ นาย เช่ เคยทำมาหลายครั้งแล้ว

จากข้อเท็จจริงของนายจ้างและลูกจ้าง พนักงานตรวจความปลอดภัยจึงสันนิษฐานได้ว่า

๑. ลักษณะการทำงานของนาย เช่ เป็นการทำงานที่ผิดวิธี ซึ่งวิธีการใช้งานเครื่องบดย่อยที่ถูกต้อง ลูกจ้างต้องขับรถแทรกเตอร์ที่มีการพ่วงเครื่องบดย่อยไว้ด้านข้าง ไปบนไร่ที่จะทำการย่อย โดยเครื่องจะย่อยเองโดยอัตโนมัติ แต่ลูกจ้างได้มีการติดเครื่องรถแทรกเตอร์ที่พ่วงต่อเครื่องบดย่อยและจอดอยู่กับที่ และใช้มือนำหญ้าเข้าเครื่องบดย่อย

๒. นายจ้างไม่กำกับดูแลให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง/ผู้ไม่มีหน้าที่ เข้าไปในบริเวณที่มีการใช้งานเครื่องจักร เมื่อ นาย ข เข้าไปในบริเวณดังกล่าว จึงทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้น

รูปภาพที่ ๖ การจำลองเหตุการณ์การเกิดอุบัติเหตุ

รูปภาพที่ ๗ จุดที่ดึงแขนคนงานเข้าเครื่อง

รูปภาพที่ ๘ เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สอบสวนอุบัติเหตุ

๓. รายละเอียดการประสบอันตรายหรือความสูญเสียหรือหยุดการผลิตจากอุบัติเหตุ

- ๓.๑ จำนวนผู้เสียชีวิต.....๑.....คน
- ๓.๒ จำนวนผู้บาดเจ็บ.....-.....คน
- ๓.๓ จำนวนผู้ทุพพลภาพ.....-.....คน
 ค่ารักษาพยาบาล.....บาท
- ๓.๔ การสูญเสียทรัพย์สินหรืออาคารสถานที่/เครื่องจักรอุปกรณ์ -
- ๓.๕ อื่น ๆ นายจ้างได้ให้การช่วยเหลือค่าทำศพ ค่าโลงศพ จำนวนเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๔. การวิเคราะห์ปัจจัย/สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ (ที่ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุ เช่น อธิบายลักษณะการกระทำที่ไม่ปลอดภัย สภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย หรืออื่น ๆ)

จากการสอบสวนอุบัติเหตุได้ทำการวิเคราะห์ในเบื้องต้น พบว่า สาเหตุของเหตุการณ์ในครั้งนี้ เกิดจากหลายปัจจัย ดังนี้

๔.๑ ปัจจัยด้านคน/การกระทำที่ไม่ปลอดภัย

- (๑) ลูกจ้างไม่ทราบวิธีการทำงานที่ปลอดภัยกับเครื่องจักร
- (๒) ผู้เสียชีวิตมีการตีเครื่องตีที่มีแอลกอฮอล์ ทำให้สภาพร่างกายไม่พร้อม

๔.๒ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม/สภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย

- มีการนำเครื่องบดย่อยมาใช้งานผิดวิธี ซึ่งวิธีการใช้งานที่ปลอดภัยคือ เครื่องบดย่อยจะทำงานขณะที่ขับเคลื่อนไปพร้อมกับรถแทรกเตอร์ และนำไปใช้งานในไร่เท่านั้น

๔.๓ ปัจจัยอื่น ๆ (เช่น การบริหารจัดการด้านความปลอดภัย)

- (๑) นายจ้างไม่แจ้งอันตรายที่อาจเกิดจากการทำงานให้ลูกจ้างทราบก่อนที่ลูกจ้างจะปฏิบัติงาน
- (๒) นายจ้างไม่กำกับดูแลให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง/ผู้ไม่มีหน้าที่ เข้าไปในบริเวณที่มีการใช้งานเครื่องจักร
- (๓) นายจ้างไม่มีการประเมินอันตรายของเครื่องจักรที่อาจก่อให้เกิดอันตรายจากการใช้งาน

๕. ข้อเสนอแนะหรือมาตรการสำหรับการแก้ไขป้องกัน

๕.๑ ข้อเสนอแนะหรือมาตรการแก้ไขป้องกันที่เหมาะสม (เฉพาะเจาะจงแต่ละกรณี)

(๑) ให้นายจ้างแจ้งอันตรายที่อาจเกิดจากการทำงาน และแจกคู่มือซึ่งประกอบด้วย วิธีการ ขั้นตอน และข้อปฏิบัติในการทำงานกับเครื่องจักรที่ปลอดภัย ให้ลูกจ้างทราบก่อนที่ลูกจ้างจะปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ต้องเป็นตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่สามารถสื่อสารให้ลูกจ้างเข้าใจได้

(๒) ให้นายจ้างกำกับดูแลหรือออกระเบียบข้อบังคับในเรื่องการห้ามดื่มสุราหรือเครื่องดื่มของมีนเมา ก่อนและระหว่างการปฏิบัติงาน

(๓) ให้นายจ้างกำกับดูแลให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง/ผู้ไม่มีหน้าที่ เข้าไปในบริเวณที่มีการใช้งานเครื่องจักร

(๔) เครื่องบดย่อยเป็นเครื่องจักรที่อาจก่อให้เกิดอันตรายจากการใช้งานถึงขั้นสูญเสียอวัยวะ

ให้นายจ้างต้องจัดให้มีการประเมินอันตรายของเครื่อง โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การบ่งชี้อันตราย การประเมินความเสี่ยง และแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

๕.๒ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

๖. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุ (ระบุ พ.ร.บ. พร้อมมาตราที่เกี่ยวข้อง/กฎกระทรวงพร้อม ข้อที่เกี่ยวข้อง)

๖.๑ พ.ร.บ.ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.๒๕๕๔

มาตรา ๘ ให้นายจ้างบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวง

การกำหนดมาตรฐานตามวรรคหนึ่ง ให้นายจ้างจัดทำเอกสารหรือรายงานใด โดยมีการตรวจสอบหรือรับรองโดยบุคคล หรือนิติบุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ลูกจ้างมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรฐานที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในสภาพการทำงานหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานที่อาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย ให้นายจ้างแจ้งให้ลูกจ้างทราบถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงานและแจกคู่มือการปฏิบัติงานให้ลูกจ้างทุกคนก่อนที่ลูกจ้างจะเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน หรือเปลี่ยนสถานที่ทำงาน

๖.๒ กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร ปั่นจั่น และหม้อน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๔

ข้อ ๑๒ นายจ้างต้องจัดให้มีการประเมินอันตรายของเครื่องจักรที่อาจก่อให้เกิดอันตรายจากการใช้งาน ถึงขั้นสูญเสียอวัยวะ ได้แก่ เครื่องจักรประเภทเครื่องบด เครื่องโม่ เครื่องตัดน้ำแข็ง เครื่องเลื่อยสายพาน เครื่องเลื่อยวงเดือน เลื่อยยนต์ หรือเครื่องจักรอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การบ่งชี้อันตราย การประเมินความเสี่ยง และแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

ข้อ ๑๘ นายจ้างต้องจัดทำรั้ว คอกกั้น หรือเส้นแสดงเขตอันตราย ณ บริเวณที่ตั้งของเครื่องจักรให้ลูกจ้างเห็นได้ชัดเจน และต้องดูแลไม่ให้ลูกจ้างซึ่งไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณดังกล่าว

๗. ผู้สอบสวนและวิเคราะห์อุบัติเหตุฯ

ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานเขต ๕

กองความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน